

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Elisa Aaltonen

Muistio

23.1.2023

SUOMEN ELPYMIS- JA PALAUTUMISSUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN

1. Tausta

Suomen kestävän kasvun ohjelma, joka sisältää Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman, hyväksyttiin valtioneuvostossa 27.5.2021. Valtioneuvoston hyväksymä suunnitelma toimitettiin komissiolle Suomen ehdotuksena elpymis- ja palautumissuunnitelmaksi. Komission tekemän arvion pohjalta EU:n neuvosto hyväksyi 29.10.2021 Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (COM(2021) 624 final). Elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) perustamisesta annetun asetuksen (EU) 2021/241 (RRF-asetus) mukaisesti neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi vahvistetaan uudistukset ja investointihankkeet, jotka jäsenvaltion on toteutettava, sekä niiden välitavoitteet ja tavoitteet ja rahoitusosuudet.

2. Suomen rahoitusosuuden muutos

RRF-asetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden rahoitusosuuden enimmäismäärä vahvistui kesäkuussa 2022. Muutoksiin on vaikuttanut maiden talouskehitys vuosina 2021 ja 2020. Laskelman mukaisesti Suomen enimmäisrahoitusosuus RRF-välineestä laski noin 2,09 miljardista eurosta noin 1,82 miljardiin euroon. Lisäksi Suomen alkuperäinen suunnitelma ylitti saannon vajaalla 10 miljoonalla eurolla, joten suunnitelmaa päivitetään leikkaamalla investoinneista yhteensä 272,55 miljoonaa euroa.

3. Suunnitelman päivitys

Suunnitelman päivitys perustuu elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta annetun asetuksen 18 artiklan 2 kohtaan, jonka mukaan jäsenvaltio voi päivittää elpymis- ja palautumissuunnitelman siten, että siinä otetaan huomioon asetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti laskettu päivitetty rahoitusosuuden enimmäismäärä.

Suunnitelmaa valmisteltaessa kestävän kasvun ministerityöryhmä sopi 9.3.2021, että suunnitelmaa päivitetään, mikäli Suomen saanto RRF-välineestä supistuu. Saannon supistumisen vahvistuttua ministerityöryhmä linjasi 22.6.2022, että Suomen kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelma päivitetään vastaamaan Suomen lopullista saantoa. Ministerityöryhmä linjasi, että kolme toimenpidettä poistetaan suunnitelmasta kokonaan (öljylämmityksestä luopuminen, sähköautojen yksityisen latausinfra tuki ja kansainvälisen kasvun kärkialaohjelmiin kuuluva konversio- ja hankintatuki) ja 20 toimenpiteen rahoitusta leikataan. Leikattavia toimenpiteitä ovat muun muassa teollisuuden prosessien suora sähköistäminen ja vähähiilistäminen, jatkuvan

oppimisen uudistuksen digiohjelma sekä matkailualan kestävä ja digitaalisen kasvun tukeminen. Ministerityöryhmä linjasi, että päivityksessä tulee ottaa huomioon pilarien välisen tasapainon säilyminen. Lisäksi ministerityöryhmä linjasi, että vihreän siirtymän 50 prosentin ja digitaalisen muutoksen 20 prosentin osuuksien tulee säilyä päivitetyssä suunnitelmassa.

Päätösehdotuksen taulukossa 1 esitetään muutokset suunnitelman investointien euromääriin sekä täytäntöönpanopäätöksen tavoitekuvauksiin. Taulukossa 2 esitetään toimenpiteiden kuvauksiin tehtävät muutokset. Päivitetyssä suunnitelmassa 50,3 prosenttia tukee vihreää siirtymää ja 28,9 prosenttia digitaalista siirtymää.

Elpymis- ja palautumissuunnitelman päivitystä on valmisteltu valtiovarainministeriön johdolla ministerityöryhmän linjausten mukaisesti yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa. Komissiolle toimitettiin 2.9.2022 alustava listaus leikattavista toimenpiteistä ja päivitetyistä tavoitekuvauksista. Komissio toimitti alustavia kommenttejaan lokakuussa ja joulukuussa. Kommenttien lisäksi komissio toimitti joulukuussa ehdotuksia täytäntöönpanopäätökseen tehtävistä teknisluonteisista korjauksista, jotka eivät liity saannon supistumiseen. Nämä muutokset esitetään päätösehdotuksen taulukossa 3. Päätösehdotuksen taulukoissa esitetyt suomenkieliset tekstit eivät ole virallisia käännöksiä. Viralliset suomenkieliset käännökset saadaan, kun neuvosto hyväksyy täytäntöönpanopäätöksen.

Valtioneuvoston päätöksen jälkeen suunnitelman päivitys toimitetaan EU:lle. Komissiolla on tämän jälkeen korkeintaan kaksi kuukautta aikaa sen arviointiin. Jos komission arvio suunnitelman päivityksestä on myönteinen, komissio tekee ehdotuksen neuvoston uudeksi täytäntöönpanopäätökseksi. Neuvosto hyväksyy täytäntöönpanopäätökset pääsääntöisesti neljän viikon kuluessa komission ehdotuksen antamisesta

4. Päätösehdotus

Edellä olevan perusteella esitetään, että valtioneuvosto päättää Suomen ehdotuksesta neuvoston täytäntöönpanopäätökseen sisältyvän Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman muuttamisesta päätösehdotuksen mukaisesti.